

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak : Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenkint kétszer : csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos :
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K. VÁSÁRHELYT.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyitlitter sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk :

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Verseny és kiállítás.

Sok mindennek nevezzük századunkat, de legbüszkébbek vagyunk rá, mikor a természettudományok és technikai haladás századának kereszteljük el. Ha egy futó pillantást vetünk az emberi nem történelmére és az elmúlt évszázadokat összehasonlítjuk korunkkal, csodálkozással tűnik fel jelenünk nagy technikai haladása. Elmúlt századoknak is volt művelt és fejlett társadalmak, hol egyes tudományok virágoztak, technika oly művei létesültek, melynél magasabb színvonalon korunk sem áll, részben el sem érte. A görög philosophia, szabadságot követendő mintául áll magasan felettünk, a római jog körébe futnak vissza az összes jogunk és társadalmi viszonyaink szála. De a természet tudományok jelen századunkig

csecsemő korát élte és egyszerre nőtt nagygyá, izmosodott meg szemünk láttára. Involválva korunk büszkeségét a technikai haladást, felszabadítva rabszolgából az emberi elmét, hogy a megillető helyre emeljék. De megszabadították békóiból az emberi törekvést és munkát is, a létjog mellett megadták az életre való képességet és a küzdéshez megkívántató fegyvereket is.

Igy jöhetett létre a szabad verseny, mely mindezen elért sikereknek legnagyobb faktora volt, mely az említett és létjoggal felruházott erőket életét és életük érdekében felvett küzdelmét jelenti. Adtak az által a természettudományok önmagunknak, adtak a technikának életet. Adtak a hivatásánál és viszonyainál fogva mindig élő mezőgazdaságnak, most már öntudatos életet.

Jelentőségre a mezőgazdaságra megmérhetetlen úgy közvetlenül, mint közvetve a technika útján. Minden legkisebb lépés, mely a szabad verseny korlátozására törekszik, egyszersmind a mezőgazdaság öntudatos élete ellen is irányul. Pedig ily törekvéseknek vannak hívei is. A küzdelemben a gyengébb ki van téve az erősebbnek. Az erősebb gyakran csak az által erősebb, hogy nem jogos fegyverekkel is küzd. Csak-hogy ne az által gyengítsük az erősebb el-elentelt, hogy kezéből kicsavarjuk a fegyvert, a jogtalannal együtt a jogosat is, hanem az által hogy a gyengébbnek oly fegyvereket adunk a kezébe, mely által győzelmesen küzdhetik. Ha mindjárt valahol fel is üti magát a szédelgés, még nem ok a szabad verseny korlátozására. A szabad versenyben ellentétbe jöhet az ipar, kereskedelem és mezőgazdaság is, ha valamelyik a másik fölé vagy rovására emelkedik és önös érdekeket szolgál talán a megengedett hatá-

ron tulis. Bár összhangzatos fejlődésük mellett érdek összeütközésről, miután egymást szülik és tartják fenn, nem lehet szó, legalább olyanról, mely a másik lételet alapjában megtámadná, de ha valamelyik a fejlődésben elmaradt vagy elsatnyul a másik hatalmába kerül. De a gyenge gyáripart nem az által erősítjük, hogy a mezőgazdaságot fejlődésében korlátozzuk, minden módon békóba igyekezünk vetni és ennek rovására gondolunk virágzó gyáripart teremteni, mert ez a versenyszabadság korlátozása volna és czélt nem érnénk. Mesterségesen teremteni nem lehet, a mi nem önmagától életképesen fejlődik, fentartani is mesterségesen kell és azt is csak ideig-óráig lehetséges. Támogatni lehet és kell a gyengébbet, de ne a másik hátrányára. Viszont éppen olyan hiba volna az agrárpolitika, nem a czéltudatos mezőgazdasága politikát értve alatta, hanem az egyoldalú, mindent csak a mezőgazdaság érdekében mérlegelő politikát.

A szabad verseny emelésére egyik legjobb eszköz a kiállítás. Ez a versenyzőknek a küzdele és így a kiállítóknak, mint azon körnek, mely a kiállítást rendező, vizsgálja. Itt mutatja meg a nagy közönség előtt, mit képes előállítani. Ez által válnak a kiállítások a haladás követelményei folytán mind gyakoriabbakká és jelentékenyebbé. És legfontosabbakká a verseny eredménye által: a tanulság által válnak, melyet úgy a versenyzőknek, mint a kiállítást rendező körnek nyújtanak, legyen az egy város, országrész, vagy ország. De nyújtanak magának a kiállítást látogató közönségnek is. Az itt szerzett tanulság és ismeretek értéke kiszámíthatatlan és megbecsülhetetlen. Ez által válik érthetővé, hogy egy nemzet nagy

A „Székelyföld“ tárczája.

A szép Moens apród.

Sacher-Masoch után,

Nagy Péter uralma már vége felé járt, midőn Perzsiában zavargás támadván, mely később polgárháborúvá fejlődött. Az afgánok, Mirivicz vezérése alatt mindent tüzzel vassal pusztítottak.

Egy orosz iroda feldúlása Schamaceban, ürügyül vétetett Nagy Péter által, hogy az úgy is gyenge perzsiai népnek a háborút megizenje, mert hogy a vett sérelemért elégtételt nem nyer, úgy is tudta. A csár bevette Derbent várost, de győzelmi meuetében az tartóztatá fel, hogy Ottrachán környékén municioiója az elemeknek áldozatul esett. Ép jókor halt meg a győnge schah és fia trónra jutván, iparkodott népe ellenében, az orosz hatalmat a maga számára megnyerni, a csár barátságát csakugyan megnyeré, de Dagestham, Schirwan, Guilan, Mazanderan és Usterabad tartományok árán, továbbá Derbent és Bacher városok szintén Péteréi lettek.

Nagy Péter, mint győztes tért haza, de itt közönséges emberi sors érte őt is, t. i. neje szívét elrabolták tőle. Neje Katalin, a szép és okos márienburgi leány, kit Péter, Menezikoff rabszolgánőjével eleinte kedvesévé, később nejevé és egy évvel előbb (1724) csárnővé tett, megcsalta őt az,

kit ő az utoza sarából felvett, hogy reá czári hermelint akaszson, kit démoni természete egész hevével szeretett, ez már sok volt büszkeségének és vad szívének.

A szép nő, míg férje a perzsák ellen küzdött, valami kimondhatatlan irtó érzett magában; szóval unatkozott. E rossz hangulatot egy cselszövő udvari hölgy a maga előnyére akarta kizsákmányolni, de a mint látni fogjuk, csak vesztét hozta mind-azokra, a kik az ügybe bekevertettek.

E nő Balk asszony, a csárné kíséző nője volt, ki mivel és finom modora által Katalin kedvence lett. Nem kerülte el a hamis francia figyelmét az, hogy Katalin finom lénye, Nagy Péter durva egyéniségétől mintegy eltaszítva érzé magát és hogy a zsarnoki magaviselet, melyet a csár neje iránt tanusított, Katalint költői szerelemre igen fogékonyrá tévé. Erre alapítá tervét.

Volt Balk asszonynak az orosz udvarnál egy finom modoru, mivel és szép öcsce, Moens de la Croix apród, ki ép arra látszott teremtetve lenni, hogy Katalint meghódítsa. Most fő dolog volt, e két egyéniséget, kik e szerelmi dráma főszereplői, véletlenül összehozni.

Egy este, a csárné ép rossz hangulatban lévén, kertbe nyíló ablaka alatt egy gyönyörű dal hangzott fel, kísérvé hárfától.

A csárné hallgatódzott, felkelve kinyitá az ablakot és fejét kezére támasztva ott maradt, míg az utolsó hang is elmosódott.

— Valóban szép dal, de még szebb hang szölt a csárnő; ki lehet e dalnok?

— Nem is sejttem, válaszolt Balk asszony.

— Nézzen majd utána, hogy ki légyen, mert sokat adnék érte, ha ismerhetném — szölt Katalin — mert költői kedély lehet.

— Azonnal utána nézek — szölt Balk asszony.

— Nem nem — szölt közbe Katalin — de mégis. Menjen le a kertbe, vagy inkább menjünk mindketten.

A két nő erre a kertbe sietett. Egyszerre Balk asszony megáll.

— Amott ül — suttogott a csárnénak — a szikla mellett, ő az, mert gitár van a kezében. — Megszólítsam?

— Nem.

— Miért nem!

— Mert magam akarom tenni — szölt a csárnő.

— Annál jobb — szölt — én addig őrt állok, hogy valami idegen által meg ne lepessünk.

Katalin most közelebb lépett a dalnokhoz. Ez utóbbi nem látszott észrevenni a csárnét, míg nem egészen hozzáért és gyönyörű kis kezeit a dalnok vállaira tévé.

Most mintegy megrendült és zavartan felállt, megismeré a csárnét, de nem az hozta őt zavarba, hanem eme ritka nő parancsoló szépsége és érczes hangja.

anyagi áldozattal és sok kockázattal járó országos vagy világ kiállítást rendez. A nemzeti büszkeség nem volna erre elegendő indító ok. Csak azért rendezni kiállítást, hogy megmutassuk a világnak mink van és mit vagyunk képesek produkálni, nem volna gyakorlati hasznú dolog és hamar véget vetette volna a kiállítások rendezésének.

Egyleti élet.

Titkári jelentés.

(A kézdívisárhelyi önkéntes tűzoltó egyesület 1893. július 23-án tartott közgyűlésében előterjesztette Vajna K., titkár.)

(Folytatás.)

Egyletünk vagyonához tartozik ezenkívül a zenekar mintegy 800 frt értékű képviselő hangszerállománya és hangjegyei, valamint a szertár állománya és a tagok szerelvénye. A tagok közül, kiknek létszáma ez idő szerint 81, teljesen föl van szerelve 63 s ezen kívül van a szertárban: 13 drb. legényeségi sisak, 6 drb. mászó öv és balta, 5 drb. feoskendős balta tokkal, 2 bontó fejsze tokkal, 27 rendőr öv, 1 rendőr-kés, 1 ugró ponyva, 1 nagy mászó kötél, 3 kúrt, 4 mászó lámpa, 1 csővezető keztyű, 9 vízihordó vászonveder, 3 karabély, 2 szélpuska, 1 jelző lámpa, 2 vívó kard, 2 drb. vívó-mellvért, 2 vívó sisak, 2 vívó keztyű, 2 jelző lobogó, 2 hidrofor, 1 toldó, 1 toló létra, 1 fődél, 1 állvány létra, 10 apró fődél létra, 1 szertárkocsi, 1 szobapisztoly, 2 láda, melyek egyikében határozatlan számú töltény van. Ezekben beszámolván az egyesület szellemi és anyagi ügyeiről, nem tehetem, hogy egyesületünk nevében hálás köszönetet ne mondjak mindazoknak a testületeknek és egyleteknek, kiknek szíves támogatása nélkül egyesületünk működése hiányos lett volna. Támogatóink között első sorban is Kézdí-Vásárhely város tanácsa és képviselőtestülete igényelheti hálánkat, köszönetünket nemcsak azért, hogy a zenekarvezető évi 300 frt fizetését fedezi s olvasó körünket 4 öl tűzi fával segítette s a hangszer beszerzése alkalmából ismételt 40 frt adományt juttatott pénztárunknak, hanem azért a szellemi támogatásért, jóindulatért is, a melylyel egyesületünk mindennemű ügyei iránt a lefolyt időben is viseltetett. Másod sorban a helybeli derék pénzintézetek igazgatóságai, a jóteknő nőegyesület, több biztosító intézet, a Kossuth Lakás nagy hazánkfa 90. születésnapját ünneplő illusztris társaság azok, a kikkel szemben hálára vagyunk kötelezve, tanúsított jóágukért, szíves áldozatkészségükért. Elismeréssel kell adoznunk városunk derék polgárságának is azon áldozatkészségért, a melylyel egyesületünk azon ügyeit, melyek érdekében adományokért hozzá fordultunk: mindig szívesen, önzetlen jóakarattal részesített. A míg ez az áldozatkészség egyetünkkel szemben tart: addig nincs okunk egyetünket féltetni, mert az élni és virágozni fog, de csak abban az esetben, ha egyesületünk is igyekszik a támogatáshoz méltó

munkásságot kifejtetni. Mert, hogy egyleti munkásságunk, kivált az utóbbi évben, nem állott azon a fokon, melyet 17 évi tennálás után a fokozatos haladás elve megkövetelt volna: az tagadhatatlan. Hogy tagjaink részéről mulasztások történtek, s némelyek részéről nagyobb mérvűek is, az is tagadhatatlan, hisz a szolgálat teljesítésről előbb felolvasott részletek mind e sajnos körülmény mellett tanuskodnak. Az is ismeretes a t. közgyűlés tagjai nagyrésze előtt, hogy a szellemi művelődés eszközeit nyújtó olvasókönyv életében is lassúság, közöny, s komoly anyagi baj ütötte föl magát s végül tagadhatatlan, hogy egyetünk tagjainak száma is megapadt. Ezen ezeket elégedhetetlen kötelességünk, nekünk, kik jóban, rosszban együtt maradtunk, mindent elkövetni, hogy egyesületünk méltó legyen régi jó hírnevére, s azon áldozatkészségre, melylyel városunkban igen sok oldalról találkozunk minden időben. Oda kell hatnunk kivétel nélkül, hogy egyesületünknek legyen tagja városunk minden tisztességes, ifjú polgára, gazdag úgy, mint szegény, döljön le az a válaszfal, mely a vagyonosabbakat eddig vissza tartotta egyetünkől s győzzön az ügy szentsége, emelkedjék fölül minden hétköznapi gondolatlan a felebaráti szeretet magasatos eszméje, mely alapját képezi munkásságunknak s a mely eszme hevítette eddig is egyesületünk jobbainak kebelét! Igen, jobbaink kebelét, a kik lankadatlan buzgalommal igyekeztek egyetünk jó hírnevét tisztességben megőrizni, öregbíteni.

De ne csak az egyesületünk létszámának emelésére törekvés legyen jövőbeli feladatunk, hanem határozzuk el egyszersmind tisztelt bajtársak azt is, hogy a reánk váró teendők végzésében, tűzoltói ismereteink megszerzésében, gyakorlatainkon való részvételhez kitartók, pontosak leszünk, mint az a kis töredék, melyet nagyrésztben itt szerencsés vagyok üdvözölhetni ez alkalommal! Legyünk a szó komoly értelmében munkások, hogy ha jön a vesz, ne találjon készületlenül soha! Fejtsünk ki jövőre kettőzött munkásságot, mint bármely más egyesület, hisz egyetünk felvirágzására sehol nincs oly szükség, mint éppen sajátosság építkezési rendszerrel bíró kisvárosunkban!

Én hiszem, hogy egyetünk fel fog virágozni, ha mi híven fogjuk követni jelszavunkat, hogy: „Mindnyájan együtt, egy mindnyájért!” Köveszük a parancsnokságot egészében, és egyenkint s ne feledjük szemünk előtt derék fő- és alparancsnokaink nemes példáját, kik buzgóságban, áldozatkészségben mindenütt előljárnak s ha így mindenikünk teljesíteni a reáért kötelességeket: akkor nemcsak itt lesz az idő, midőn büszkén lobogtathatjuk a zászlót, mely minket jelgének alatt egyesít a munkára! Ehhez a munkához Isten áldását kérve egyetünkre, kérem jelentésem tudomásul vételét.

(Vége.)

Tanügy.

A brassói m. kir. állami közép faipariskola.

A tanulók beírása szeptember 1-ső napjától 3-ig bezárólag tart.

Az intézetbe rendes tanulóul felvételtnek:

- azok, kik az iparos tanulók számára szervezett iskola három évi tanfolyamát bevégezték s legalább is jó osztályzatu bizonyítványuk van;
- kik a felső népiskola három évi tanfolyamát bevégezték s legalább jó osztályzatu bizonyítványt nyertek;
- azok, kik a polgári iskola, gimnázium vagy reáliskola négy alsó osztályából jó sikerű bizonyítványt nyertek;
- iparos segédek és mindazok, kik az a), b) vagy c) pontban kívánt készségüket fölveteli vizsgálat után bizonyítják.

Szükséges, hogy a belépni kívánó növendék a faiparban már előre gyakorlatot szerzett legyen. A tanítás díjmentes; felvételi díj cimen azonban 2 frtot, — valamint az okozott kár megtérítésére a beiratáskor mindenik tanuló 3 forint biztosítékot fizet. Ezen biztosíték megmaradt részlete a tanév végén visszaadatik.

Az intézet által nyújtandó kedvezmények s azok elnyerésének feltételei a következők:

- Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület 100 frtos ösztöndíja 1 tanuló részére.
- A „Nagy István“-féle alap 100 frtos ösztöndíja egy, esetleg két tanuló részére.
- A „Bukaresti Dimbovits József emléke“ czimű alap 25 frtos ösztöndíja 1 tanuló részére.
- Evi 50 forintos állami ösztöndíj — tíz tanuló részére.

5. Ingyenes lakás fűtéssel és világítással tíz tanuló részére.

A folyamodványok augusztus hó 20-ig a m. kir. állami közép ipariskola igazgatóságánál Brassóban nyújtandók be; később beérkező folyamodványok nem vétetnek figyelembe.

A folyamodók közül a febbebbi kedvezmények elnyerésére azok tarthatnak első sorban igényt, kik a két havi szünetidőt valamely asztalos műhelyben töltötték, s ezt az illető mester által kiállított s a községi előljáróság által hitelesített bizonyítvánnyal igazolják.

Az intézettől végbizonyítványt nyert tanulók a következő kedvezményekben részesülnek:

- A nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter urnak 1887. évi december hó 20-án 64.831. sz. a. kelt magas rendelete alapján az asztalos és esztergályos ipar önálló üzésére fel vannak hatalmazva.

- A nagyméltóságú kereskedelmi miniszter urnak 1889. évi április hó 26-án 17.129. sz. a. kelt magas rendelete alapján a m. kir. államvasutak műhelyeibe 1 frt 20 kr rapididj mellett gyakoronoki minőségben léphetnek be, hogy a vasúti kocsi építéshez szükséges ismeretek megszerzése által műasztalos vagy bognár művezetők képeztesse.

- A nagyméltóságú vallás és közoktatási miniszter urnak 1889. évi március hó 15-én 45.386. 1888. szám alatt kelt magas rendelete alapján föl-

felett szemlét tartott a czárné, oldala mellett volt Moens is.

És ez vonta maga után vesztöket. Nemsokára nem csak az udvar, hanem egész világ nyíltan beszélt Katalin hűtlenségéről és szép apródja iránti szerelméről.

Ehez járult még nénye uralomvágya is, a ki most már nyíltan és leleplezetlenül az első helyet foglalá el az orosz udvarban, és példátlan befolyással, melyet a szép apród a czárnéra gyakorolt, visszaélve, hivatalokat osztott és elvett, boszút állt ellenségén és minden alkalommal és minden-kivel éreztetve hatalmát melylyel birt.

Katalin nem látzott észrevenni a közelgő veszélyt, melyet ő és Balk asszony oly könnyelműen idéztek elő; a szerelem kéjérete töltte be egész valóját, környezetét, a senátust, sőt férjét is elfelejté; szeretett — talán először életében és könnyen felfogható, hogy mily odaadással szeret ilyenkor az ember, és ha hozzá tesszük, hogy szeretetének tárgya Moens, mily finom modoru, művelt és szép lovag volt.

Mencsikoff, kinek rabszolgánője volt Katalin s ki őt, a czárnak megtetszvé, a szép leányt titkos haraggal ugyan, de készséggel átengedé a czárnak, e vad Mencsikoff most már birtokában látván a szép asszonyt, még jobban szereté, mint valaha, és midőn e rabszolgánő fokunkint felebb menve, a czár neje, később pedig maga a czárné lett, szerelme ugyszólván örvénygésig nőtt.

De mégis leküzdé érzelmeit, Nagy Pétertől félelmében, a ki őt haragjában többször börtönbe traktálta és a ki még arra a gondolatra is jöhetett, hogy Mencsikoff fejét a lábához helyezze.

Most miután a nő, kit valaha szeretett és örökre elvesztettnek hitt, másnak karjaiban tudta, szenvedélye újra felébredt és vele együtt irigység, szerelemföltés; düh és boszúvágy támadtak fel lelkében. De sem a czárné, sem az udvarral nem sejté gondolatait, és ellenséges indulatát azon percig tudta takargatni, a míg Nagy Péter, mint győző, hazatért perzsiái hadjáratából.

Péter hazajövele, Katalin összejöveletét a szép apróddal, megszakitá, de nem egészen; Katalin kedvesével ezentul naponként csak egy óráig mulathatott az éj sötét leple alatt, a kert egyik pavillonjában. Balk asszony ilyenkor, míg a szerelmeseke enyelegtek, őt állt. A tél, mely egész szigorral fellépett, ez összejöveleteket megnehezíté. A czárné az oda- és visszajöveletével mindig erő hóbán baktatott, és az őt álló asszony a megfagyás veszélyének volt kitéve. Egy zivataros éjjel, mely Balk asszonynak lehetetlenül három lépésnyire valakit meglátni. Mencsikoff a czárt, miután a titkot felfedezé neki, ide vezette. Egyszerre átölelve érzé magát a czárné hiva Mencsikoff által, úgy, hogy nem maradt ideje ur-nőjének a betört veszélyről hirt adni; ekkor Nagy Péter megzörgeté az ajtót, de miután ismételt zörgetésére sem nyílt meg, betörté.

A czárné rendezetlen toilettben, zavartan és

— Köszönöm — szólt Katalin — éneke elűzé a rossz szellemeket, melyek kedélyemet sötétség-gel eláraszták, melyek megváltott engem, ez édes, buskomoly hang.

— El, el szólt Balk asszony rémülten — a palota felől léptek zaját hallom közeledni.

A szép Moens apród, mert ő volt a dalnok, meghajtva magát a czárné előtt, eltűnt a legközelebbi fasorban. Másnap Katalin feltűnően szórakozott és haragosnak mutatkozott. Midőn sötétedni kezdett, ismét felhangzott a szép apród dala, és ismét elbájolá a czárnét, de ez egyszer nem ment le a kertbe, hanem Balk asszony által felhivatá a dalnokot. Nehány percz múlva Moens a czárné előtt térdelt.

— Dalolja el csak azt az éneket, melyet ön oly osodálatosan előad — szólt Katalin.

Moens felállt és gitár kíséret mellett elénekélé a dalt. A czárné mély gondolatokba merülve ült, szemeit a földre szegezve, szívta magába az édes, de veszélyes hangokat. Midőn a szép apród elvégzé a dalt, egyedül volt Katalinnal. Balk asszony, alkalmas vagyis inkább alkalmatlan időben hagyta oda a szobát.

Moens ezentul minden este feljött a czárnéhoz éneklés vagy felolvasás ürügye alatt, de a czárné annyira megkedvelé, hogy reggeltől estig ott kellett lenni és sétáiban is elkíséré; ha kilovagolt, mellette volt; ha kikocsikázott, ott volt a szép apród is; a senátusba is elkíséré; vagy ha a sereg

vétethetnek a budapesti polgári iskolai tanítóképezde ipari szakcsoportjába.

4. Azon tanulók, kik az intézetbe lépéskor kimutatták, hogy a gymnasium, real- vagy polgári iskola négy alsó osztályát elvégezték, egyévi önkéntességi joggal bírnak.

— **Értesítés** a brassói m. kir. állami kereskedelmi akadémiába való felvételekről. A három évfolyamu brassói áll. keresk. akadémia I. ső osztályába oly növendékek vétetnek fel, kik a gymnasium, real- vagy a polgári iskola 4. osztályát sikerrel elvégezték, vagy a kik legalább 14 évesek, és az említett iskolák ezen osztályaiban taníttatni szokott tantárgyakból felvételi vizsgálatot állának ki. A II. és III. osztályba való felvétel valamely hasonrangu intézet megfelelő bizonyítványa alapján történhetik. A felvételre minden tanuló személyesen és atyja, anyja, gyámja vagy azoknak külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni. Az intézet helyén nem lakó szülők és gyámok, gyermekük vagy gyámfiuk felvételekor alkalmas helyettest kötelesek bemutatni; hogy ha az elszállásolás ellen az igazgatónak kifogása lehet, a mennyiben a gondviselés elégtelennek találná, a tanulónak más helyre leendő elhelyezését fogja követelni. A tanulónak kellő elszállásolásban az igazgatóság készséggel nyújt segédkezet. A tanulók felvétele szeptember hó 1-én, 2-ik és harmadik napján d. e. 9—12-ig s d. u. 3—6 óráig történik az intézet tanári termében. Az 1887. évi XXII. t. cz. 6. §-a értelmében a felvételre jelentkező tanulók kötelesek a védhimlő-újraoltást igazoló bizonyítványt bemutatni. Fizetendő díjak: Mindenik tanuló a beiratás alkalmával tartozik fizetni: 2 frt beiratási díjat; 1 frtot az ifjúsági könyvtár gyarapítására és 50 krt az értesítő költségeire. Ezen díjak fizetése alól senki sem menthető fel. A második évfolyamba lépő tanulók kötelesek a vegytani gyakorlati alkalmával használandó szerekért 2 frtot fizetni s az eszközök biztosítása fejében 3 frtot letétbe helyezni, mely utóbbi összeg azonban csak a vigyázatlanság miatt előfordulható kár értékeig fog igénybe vétetni. Tandij egész évre 18 frt, mely összeg vagy egyszerre a beiratáskor, vagy két részletben, szept. és febr. hónapok első napjaiban fizethető le. Tandijmentességre csak oly tanulónak lehet kilátása: a) ki jó magaviseletű s ki az előző tanévről legalább jó, azaz oly bizonyítvánnyal bír, melyben a szépírást, éneket és testgyakorlatot nem számítva, egynél több elégséges osztályzat nem foglaltatik; b) a tandíjnak két harmadát, felére, vagy egyharmadára, mérsékléséért olyanok folyamodhatnak, kik ebbeli kérelmeket családi és vagyoni körülményeikkel támogatják. c) Kérelmező csak a tanuló szülője vagy ennek helyettese lehet. A kérvény a nagyméltósági vallás- és közoktatási miniszter urnához czimezve, mindjárt a beiratás alkalmával az igazgatónál nyújtandó be.

A kérvényhez csatolandó: a) iskolai bizonyítvány az előző tanévről; b) egy évnél nem régebbi keletű szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítvány. A kérvény és mellékletei bélyegmentesek, ha hiteles szegénységi bizonyítvánnyal vannak ellátva. Végül megjegyezni kívánjuk,

egyedül ült; az ablak nyitva állt. Moeusnak hihetőleg sikerült megszökni. A csár dühöngött és káromkodva átkutató az egész termet. A szerencsétlen véletlen úgy akarta, hogy a szép apród kalapja csattját ott hagyja és Nagy Péter azt megtalálta. Nejéhez fordulva szemei elé tartá a talált csattot és azután verni kezdé.

Az örülség határos fölindulásban tért vissza Péter a palotájába; elhatározta, hogy nejét kedvesével együtt kivégezteti. Szerencsére Repuin herczeg jött hozzá, egyike azon keveseknek, kik vad kedélyére befolyással bírtak és ez birta arra, hogy nejét kímélje.

Másnap Moeus a csár elé hivatott. A szerenczétlen apród, ki csak azért nem szökött meg, mert ezáltal a csárné hírnevének még inkább árt-hatott volna, kalapjával kezében melyről a csatt hiányzott, állt meg a csár előtt. A csár kikapta kezéből a kalapot és meggyőződve, hogy csakugyan a csatt a kalapról való; kérdé: „ismered e csattot?”

Moeus hallgatott. Nagy Péter tigriskint rohant az apródra és ököllel kezdé verni; később a földre terítve lábbal taposott rajta és meg is öli, ha Repuin meg nem gátolja. — „Nyomorult gazember!” — kiáltotta a csár — majd megtanítlak, bizalmammal visszaélni, ajándékokat elfogadni, állomásokat eladni; mit kezdjek én ily megvesztegethető szolgálakkal, a legmélyebb börtönbe vele,

hogy a nagyméltósági vallás- és közoktatási miniszter urnak 1886. évi december hó 17-én 49840. sz. a. k. magas rendelete szerint ezen intézet az egyévi önkéntességi kedvezmény tekintetében a főgymnasiummal és főreáliskolával egyenrangúnak nyilvánítottán, azon tanulók, kik az intézetbe lépéskor kimutatták, hogy a gymnasium, real- vagy polgári iskola négy alsó osztályát elvégezték, s a kik a zárvizsgálatot sikerrel fogják kiállani, az egyévi önkéntesség kedvezményében részesülnek. A szorosabb értelemben vett kereskedelmi pályán kívül pedig az intézetet jó sikerrel végzett növendékek az 1893. évi, a köztisztviselők minősítéséről szóló I. t. cz. alapján több hivatali pályára képesítettek.

Különfelek.

— **Áthelyezés.** Barcsa Miklós a brassói kir. törvényszék albirája a kézdivásárhelyi kir. járás-bíróshoz helyeztetett át. Városunk közönsége mindenesetre a legnagyobb örömmel fogadja e hirt, mert az áthelyezett bíró sok éven át közszeregeten állt tagja volt társadalmunknak. Mi részünkről egykori szellemes tollu munkatársunkat üdvözlőlük benne.

— **Versenylovaglás a vonattal.** Kézdivásárhelyi Magyar Bálint szíjgyártó, fogadásból, e hó 4-én délelőtt az innét 9 óra 38 perczkor induló vonattal versenylovaglást tett a 25. számú ugynevezett hatolykai örházig, mely fogadását fényesen meg is nyerte az alig 138 cm. magasságu lovával, a mennyiben két perczcel hamarabb érkezett be a kijelölt 25-ös örházhoz, mint a vonat. Nagyon jellemző ez a brassó-kézdivásárhelyi vasút gyorsaságára.

— **Vasuti elgázolás.** Folyó hó 1-én a czofalva-kovácsai mezejut vonalon, ott hol a helyérdekű vasut átmetési, Csia Balázs barátosi körjegyzőnek egyik lovat a vonat elütötte. Az eset következőg történt: Csia Balázs hivatalos teendői végzésére Paké községben volt onnan d. u. 4—5 óra közt ment haza Czofalvára. Kocsisa, mivel a vonat jöttét látta, a lovakat megállította; de a jegyző ráparancsolt, hogy hajtson, mire a gyeplőt a kezébe is vette; alig egy pár pillanat s egyik lovat úgy elütötte, hogy azonnal kidült a hámából. A szerencsétlenségben az volt a nagy szerenese, hogy a jegyző észrevéve, mikép az átjárón már nem tud atmenni, oldalra fordította lovait; mert ellenesetben, ha egyenes irányban halad, összezuza őt, kocsisát, lovait és mindent. Itt csak azon bámulunk, hogy ez az eset intelligens emberrel s plane jegyzővel történhetett meg.

— **Új vasutak Erdélyben.** A kereskedelmi miniszter báró Jósika Sámuelnek és báró Jósika Gábornak, a Magyar Királyi Államvasutak Branyicska állomásától Tirnavicza, Tirnava, Szuliget és Gyalakutó, vagy pedig Bóz, Kabesd és Furksora községek határainak érintésével Gyalumáreig és innen Brád-ig; Kis-Küküllő vármegye közönségének a Magyar Királyi Államvasutak Balázsfalva vagy Székely Kocsárd állomásától, esetleg valamely más alkalmas pontjától a Kis-Küküllő völgyén Bethlen-Szent-Miklós, Küküllővár, Dicső-

Szt.-Márton, Mikefalva és Balavásár irányában Sóvárád-ig, esetleg Parajd-ig, továbbá Balavásártól Héjjasfalvára vezetőendő helyi érdekű vasut-vonalra az elő munkálati engedélyt egy évre megadta.

— **Az elveszített miniszteri tárcza.** Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, — a nélkül, hogy akár az uralkodó bizalmát, akár a képviselőház többségét elveszítette volna, — majdnem miniszteri tárcza nélkül maradt e hó 1-én. A miniszterelnök kocsizott; hintója gyors ígétésben robogott végig az utcákon, midőn abból az a bór tárcza, a melyet rendesen magával szokott vinni, észrevétlenül kicuszott az utca közvezetére. Egy villamos vasuti alkalmazott nejje, Starkbauer né észrevette, hogy mi történt, s amint a kocsira pillantott, megtudta azt is, hogy kit ért a kár. Természetesen, hogy fölkapta a tárczát, hogy kegyelmes tulajdonosának visszaadja. Csakhogy az alatt a koci nagyot haladt; mire az asszony el kezdett utána futni, a míg csak a lélekzete el nem állott. Erre aztán látva, hogy utól nem érheti, a kiabáláshoz folyamodott: „Wekerle ur! Wekerle ur!” — kiabált teli torokból, magára emelve a talált tárczát. A miniszterelnök meghallva a kiabálást, megállította kocsiját, átvette a futástól lihegő asszonytól a tárczát, szívélyesen kezét szorított vele, s megtudakolta tőle nevét és lakását.

— **Zászlószentelés.** A sepsi-szentgyörgyi timárpártársulat díszes új zászlóját legközelebb fogja nagy ünnepséggel felszenteltetni. A zászló-anjay tisztet ifj. Gödri Ferenczné a város főjegyzőjének neje vállalta el.

— **Polgármesterek kongresszusa.** Zechmeister Károly, Győr városának polgármestere, mint érteztünk, meghívót küldött az ország összes polgármestereinek, a melyben kongresszusa hívja őket össze szeptemberre. A Debreczenben megtartandó kongresszus a közigazgatás reformjának megbeszélését tűzte ki feladatúl.

— **Nyugalomba vonuló tanfelügyelő.** Koós Ferencz kir. tanfelügyelőt a közoktatási miniszter hivatalból Brassó megyéből Fogarasmegyébe helyezte át. Koós azonban e helyett — hivatkozva előre haladott korára — nyugdíjazását kérte s kérésre benyújtására a miniszter előleges jóváhagyását is kinyerte. Az öreg tanfelügyelő tehát Brassóból nem távozik, hanem öreg napjaiban annak egy-szerű, de tisztelt polgára marad.

— **Helyreigazítás.** Lapunk egyik számában „Uri tolvaj” czim alatt egy hirt közöltünk, melyben az volt írva, hogy Csóka színtársulata festője lopásért a bíróság eleibe került. Ezen hír annyiban téves, mennyiben nem a színházi festő Sz. Kovács Elemér, egy köztisztviselőben álló veterán színész, hanem Závodszy András színházi dekorátor, kortina húzó etb. követte el a lopást. Ezt az érdekelt fél kérésére szívesen rektifikáljuk.

— **Templomszentelés.** A palota-ilvai kicsiny ev. ref. egyház főnn, a görögényi havasok között fekszik és jelenleg a topliczai körlelkészület kötelekébe tartozik. Van ottan mintegy 70—80 református hívünk, a kiknek fejük id. Boló Károly. Az ő buzgótsága és áldozatkészsége folytán, támogatva az egyházkerület által is, egy csinos, kis templomot építtettek. A templom fölszentelése ma, e hó 6-án történik meg, és pedig két püspök, u. m. Szász Domokos, erdélyi, és Szász Károly, dunamelléki püspökök jelenlétében és közreműködésével, kik ez idő szerint Borszéken együtt levén, együtt rándulnak le e szép ünnepély végrehatására.

— **Bem tábornok kulacsa.** A szászsebesi átvonulás alkalmával Bem tábornok a postamesternél Varró Eleknél volt szállva. A gyors kivonulás közben kulacsát a postamesternél feledte. A házi gazdának a viszonyok következtében nem volt alkalma arra, hogy a tábornoknak a kezéhez juttassa ezt a kulacsot. A testvéreinek, Varró Gerőnek adta emlékül, ki azt nem régiben a kolozsvári orsz. ereikye muzeumnak, kinek Bem tábornoktól már nagyon gazdag gyűjteménye van, küldött be. A kulacs fél literesnél nagyobb, bórbe kötött üveg. Szíján az ezüst kivarrást megkoptatta a használat. Az üveg nyaka is eltörött az idők folyamán.

— **Az oláh népbolondítók.** Szolnok-Doboka megyéből írják, hogy Viz-Szilvás és Németi község oláh papjai Ratiu babérjai után való vágyakozásukban sajátos módját eszelték ki a népbolondításnak. Azt hitették el ugyanis a tudatlan néppel, hogy azok a kholerabiztosok, a kiket a kormány a közegezségügyi viszonyok megvizsgálására akar kiküldeni, azért jönnek a községükbe, hogy a kutakat megmérgezzék. Így aztán elériek czéljukot a magyarok. A derék oláh nép férfja mind elpusztul, a gyerekeket pedig magyaroknak fogják nevelni. A felbujtogatott oláhásd kaszával és doronggal felfegyverkezve lesi azóta a kholera-biztosokat, s nemcsak hogy feltétlen hitelt adnak a mérgezési históriának, hanem babonás fejükben még az a közelfekvő gondolat se vilant meg, hogy hát hiszen ha az apák elpusztulnak a méregtől, a gyerekek se maradnak meg, a kik csak abból a kútból isznak, mint apáik.

Nyílt tér.*

Nyilatkozat.

Nevemet alóírt ezennel kinyilatkoztatom, hogy tktts Soy mosy Olivér ur a miskolczi gépgyár gépész-mérnöke és megbízottja a mai napon több földbirtokos szemeláttára megpróbált oly arató-gépet adott át tulajdonomba a miskolczi Moskovits S. gépgyárából, mely gép úgy anyaga, munkája által a legkényesebb igényeket is kielégítvén, a mi viszonyainknak, minden eddig látottak közt, leginkább és legjobban megfelelt.

Kovácsna, 1893. aug. 1-én.

Deák Domokos,
földbirtokos.

* E rovat alatt megjelent közleményekért felelőssége nem vállal a szerk.

Piaczi árak.

Kézdi-Vásárhelytt, 1893. aug. 3-án.

Buza (tisza)	métermázsánként	7 frt 26 kr
" (elegy)	"	7 frt 20 kr
Rozs (tisza)	"	5 frt 50 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Arpa (tisza)	"	4 frt 80 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Zab	"	4 frt 33 kr
Török buza	"	5 frt — kr
Kásó (köles)	"	12 frt 20 kr
" (árpa)	"	14 frt — kr
Borsó	"	6 frt — kr
Lencse	"	17 frt 14 kr
Fuszulyka	"	5 frt — kr
Pityóka (legszebb)	"	— frt 80 kr
Marhahus	kilógrammonként	— frt 48 kr
Disznóhus	"	— frt 48 kr
Juh-hus	"	— frt 28 kr
Szalonna	"	— frt 64 kr
Faggyu (nyers)	"	— frt 24 kr

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és tőzsdén

1893 aug. hó 5-én.

Magyar aranyjáradék 6%	—
Magyar aranyjáradék 4%	115.80
Magy. papíráradék 5%	120.50
Magyar vasúti kölcsön	102.10
M. keleti vasúti államkötv. I. kibocs.	118.—
M. keleti vasúti államkötv. II. kibocs.	—
M. keleti vasúti államkötv. III. "	111.—
Osztrák járadék papírbán	115.50
Osztrák járadék ezüstben	999.—
Osztrák járadék aranyban	110.75
1860. államsorsjegyek	137.51

Osztrák-magyar bank részvény	992.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	139.50
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	280.70
Magyar szőlődézmá-váltási kötvény	34.38
Magyar nyeresémsorsjegykölcsön	13.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	12.—
Magyar hitelbank részvény	325.1
Osztrák hitelintézet részvény	140.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	137.50
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	9.64
20 frankos arany	9.64
Német birodalmimárka	55.12
London (2 havi váltókért)	151.49
20 márka arany	11.88

BRASSÓI PORTLAND-CZEMENT-GYÁR

ajánl a legkitünőbb minőségű

PORTLAND- ÉS ROMAN-CZEMENTET

bármely vasúti állomáshoz szállítva nagyon olcsó árban.

Kézdi-Vásárhelytt kapható:

K. Csiszár József urnál.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Medgyes	(ind. érk.)		
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szeben felé)	(érk. ind.)		
Botfalva	regg. 4.2	este 7.43	d. u. 2.45	"	regg. 10.09	éjjel 12.47	
Földvár	" 4.48	" 8.07		"	" 10.31	" 1.08	
Mogyorós	" 5.07	" 8.23		"	" 10.47	" 1.18	
Apáczs	" 5.26	" 8.43		"	d. u. 12.28	" 2.49	
Köpecz	" 5.42	" 8.57		Tövis (vend., elágazás Arad felé)	(ind. érk.)	" 3.47	este 8.27
Ágostonfalva	" 6.02	" 9.16		Nagy-Enyed	(érk. ind.)	" 4.07	
Alsó-Rákos	" 6.09	" 9.22		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	" 2.21	" 4.40	" 8.53
Homoród	" 6.26	" 9.38		Gyéres (elágazás Torda felé)	(ind. érk.)	" 5.20	
Kacsa	" 6.55	" 10.02		"	" 3.18	" 5.26	
Bene	" 7.12	" 10.15		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	regg. 6.52	" 11.01
Erked	" 7.32	" 10.36		"	este 6.08	" 7.40	
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	" 7.52	" 10.51		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	" 11.51	
Segesvár (vendéglő)	" 8.23	" 11.16		"	" 11.04	d. u. 12.09	" 2.18
	(érk. ind.)	" 11.27		Budapest	(érk. regg. 6.35	este 8.40	regg. 7.25
	" 8.46	" 11.32					

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5 15 perczkor.

Brassó — kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel 5.00 d. e. 9.38 d. u. 2.33	Brassó	indul reggel 5.46 regg. 8.50 d. u. 3.10
Imecsfalva	" 5.13 " 9.55 " 2.50	Szász-Hermány	" 6.01 " 9.09 " 3.29
Páva Zabola	" 5.26 " 10.12 " 3.07	Prázsmár	" 6.19 " 9.31 " 3.53
Kovácsna	" 5.46 " 10.34 " 3.39	Kökös	" 6.30 " 9.44 " 4.06
Barátos	" 6.03 " 10.59 " 4.04	Uzon	" 6.41 " 9.57 " 4.23
Nagy-Borosnyó	" 6.15 " 11.17 " 4.19	Kilyén	" 6.53 " 10.12 " 4.38
Eresztvény	" 6.32 " 11.35 " 4.37	Sepsi-Szentgyörgy	" 7.11 " 10.32 " 5.03
Sepsi-Szentgyörgy	" 7.02 d. u. 12.10 " 5.17	Eresztvény	" 7.33 " 11.59 " 5.31
Kilyén	" 7.10 " 12.20 " 5.27	Nagy-Borosnyó	" 7.50 " 11.17 " 5.53
Uzon	" 7.23 " 12.36 " 5.43	Barátos	" 8.11 " 11.41 " 6.22
Kökös	" 7.33 " 12.49 " 5.56	Kovácsna	" 8.31 " 12.08 " 6.40
Prázsmár	" 7.48 " 1.11 " 6.18	Páva-Zabola	" 8.42 " 12.21 " 6.53
Szász-Hermány	" 8.04 " 1.31 " 6.38	Imecsfalva	" 8.54 " 12.36 " 7.08
Brassó	érk. délelőtt 8.18 " 1.49 este 6.56	Kézdi-Vásárhely	érk. reggel 9.08 " 12.54 este 7.26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.